

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 12P/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321202705
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Holeščáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5321202705.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca v konaní pred sudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: X. P., nar. XX.X.XXXX a A. P., nar. X.X.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov matky: T. P., rod. F., nar. X.XX.XXXX, H. Č.. XXXX/XX, XXX XX Č., zast. splnomocnenou zástupkyňou P. M. G., bytom Q. XXXX/X, XXX XX Č., otca: P. P., nar. XX.XX.XXXX, H. Č.. XXXX/XX, XXX XX Č., právne zast. JUDr. Peter Pohančeník, advokát, Palárikova 93, 022 01 Čadca, o návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca č. konania 12P/23/2020-95 zo dňa 4.3.2021 v časti úpravy práv a povinností k maloletému X. P., nar. XX.X.XXXX tak, že maloletého X. P., nar. XX.X.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Matka j e p o v i n n á platiť výživné na maloletého X. P., nar. XX.X.XXXX v sume 110,- Eur mesačne počnúc od 12.10.2021 vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletého dieťaťa.

III. Splatné výživné za obdobie od 12.10.2021 do 3.5.2022 v celkovej sume 837,42 Eur súd p o v o ľ u j e matke splácať v mesačných splátkach splatných spolu s bežným výživným v sume po 20,- Eur mesačne počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti.

IV. Súd návrh otca na zverenie dcéry A. P., nar. X.X.XXXX do výlučnej starostlivosti a určenie výživného z a m i e t a .

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu 12.10.2021 žiadal otec, aby súd zveril obe maloleté deti do jeho výlučnej starostlivosti a uložil matke maloletých detí povinnosť prispievať na ich výživu sumou 250,- € mesačne na syna X. a sumou 150,- € mesačne na dcéru A..

2. Podanie návrhu otec detí prostredníctvom právneho zástupcu odôvodnil tak, že rozsudkom Okresného súdu v Čadci č. k. 12P/23/2020 zo dňa 4.3.2021 bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletých detí a schválená dohoda rodičov, ktorou boli upravené práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Maloleté deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorí si maloleté deti odovzdávali v dvojtýždňových intervaloch v nedeľu nepárneho týždňa o 16:00 hodine. Maloletý X. P., nar. XX.X.XXXX je od začiatku mája 2021 v osobnej starostlivosti otca a odmieta bývať s matkou. Maloletá A. P., nar. X.X.XXXX je od polovice júla 2021 v osobnej starostlivosti otca a odmieta bývať s matkou. Podľa vyjadrenia maloletých detí tieto odmietajú bývať s matkou, nakoľko matka

je neustále pod vplyvom alkoholu, nestará sa o maloleté deti a tieto nemajú zabezpečené základné podmienky na bývanie. O podanie návrhu na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca požiadali samotné maloleté deti, ktoré ho zdôvodnili potrebou stabilného prostredia, ako aj tým, že otec sa o maloleté deti stará, táto starostlivosť u matky absentuje a navyše u matky sú vystavené situáciám, kde matka a jej priateľ sú pod vplyvom alkoholu, čo negatívne vplyva na maloleté deti. Otec sa pokúšal dohovoriť matke, ale bez úspechu. Maloletý syn X. po dvoch pobytoch u matky odmietol odísť k matke pri ďalšom striedaní, maloletá A. bola u matky naposledy na začiatku júla 2021, po tomto pobyte odmietla k matke chodiť. Napriek tomu, že maloleté deti sú u otca, matka sa o maloleté deti nezaujíma, nekontaktuje ich, neprispieva ani na ich výživu, nezaujíma sa o ich školskú dochádzku, ani o ich potreby, okrem toho si matka ponecháva aj rodinné prídavky poberané na maloleté deti a rodičovský bonus. Otec uviedol, že je čiastočný invalidný dôchodca s dôchodkom v sume 228,- eur mesačne, pracuje na čiastočný úväzok v spoločnosti C. C., s. r. o. s príjmom v sume 500,- eur mesačne. Jeho výdavky sú nájom bytu v sume 380 eur mesačne, splátka spotrebného úveru v sume 81 eur mesačne (vzatý ešte za trvania manželstva, matka maloletých detí na splátku úveru neprispieva), poisťky v sume 66,50 eur mesačne (mal. X. v sume 20 eur, mal. A. v sume 20 eur a 17,53 eur, otec v sume 8,87 eur), telefóny, TV a internet v sume 35 eur mesačne (otec, mal. X., mal. A.), stravovanie otca v sume 100 eur mesačne, oblečenie otca v sume 30,- eur mesačne, hygiena otca v sume 20 eur mesačne, výdavky na zdravotný stav otca v sume 10,- eur mesačne (L. na vysoký krvný tlak, okuliare). Výdavky na mal. X. sú za Q. Š. H. H. T. F. B., poplatok v škole v sume 1 000,- eur ročne, poplatok za štúdium v sume 120,- eur ročne, -potreby do školy v sume 311,- eur ročne (podľa zoznamu školy), zošity, učebnice, perá na začiatku školského roka v sume 30,- eur ročne, internát v sume 55,- eur mesačne, stravné v škole v sume 100,- eur mesačne, cestovné v sume 20,- eur mesačne (miestenka na vlak 9x1 euro mesačne, MHD BA 4x1 euro), školské akcie (výlety, exkurzie) v sume 10,- eur mesačne, vreckové v sume 80,- eur mesačne, stravovanie doma v sume 50,- eur mesačne, oblečenie v sume 30,- eur mesačne, hygiena v sume 30,- eur mesačne, dioptrické okuliare v sume 100,- eur za dva roky. Na dcéru A.Q. uviedol výdavky a to stravovanie v sume 80,- eur mesačne, oblečenie v sume 30,- eur mesačne, hygiena v sume 20,- eur mesačne, ZRPŠ v sume 10,- eur ročne, strava v školskej jedálni v sume 30,- eur mesačne, knihy do školy v sume 20,- eur na začiatku školského roka (zošiť angličtina, zošiť náboženstvo, zošiť slovenčina, zošiť ruština), školské pomôcky v sume 30,- eur ročne, vreckové v sume 20,- eur mesačne, plávanie v sume 20,- eur ročne, dioptrické okuliare v sume 100,- eur za dva roky. Vzhľadom na výrazne negatívny vzťah maloletých detí k matke navrhol, aby styk maloletých detí s matkou nebol určený, aby bol vytvorený priestor na opätovné nadviazanie vzťahu maloletých detí s matkou. Rozhodnou podmienkou pre nadviazanie opätovného vzťahu maloletých detí k matke bude skutočnosť, či matka je ochotná a schopná riešiť svoj problém s alkoholom.

3. K podanému návrhu pripojil otec rodné listy detí, rozhodnutie o výške dôchodku, zmluvu o nájme bytu, výpisy z účtu o realizovaní mesačných platieb.

4. V rámci prípravy pojednávania súd doručil matke návrh na vyjadrenie a rovnako tak i ustanovil kolízneho opatrovníka, ktorého požiadal o prešetrenie pomerov tak u matky ako i otca maloletých detí.

5. Matka doručila súdu 29.12.2021 vyjadrenie k návrhu otca detí, v ktorom uviedla, že navrhovateľ v návrhu uvádza, že už od mája 2021 sú obe deti v jeho starostlivosti a údajne odmietajú s ňou bývať. Tieto tvrdenia navrhovateľa sú nepravdivé. Navrhovateľ už od právoplatnosti rozsudku súdu o striedavej starostlivosti tento rozsudok nerešpektoval a sústavne porušoval. Zámerne sa usiloval o to, aby deti ovplyvnil vo svoj prospech a ju ako matku v ich očiach očiernil a dosiahol tak zmenu súdneho rozhodnutia. Nie je pravdou, že by požívala alkoholické nápoje a o deti nejavila žiaden záujem. Nepopiera, že v minulosti rovnako ako navrhovateľ mala problém s alkoholom, no v súčasnosti sa alkoholu už dlhodobo vyhýba. Tiež nie je pravdou, že by som deťom ani len nezavolala, opakovane obe deti telefonicky kontaktovala, čomu sa navrhovateľ snažil zabrániť. Tiež opakovane navštívila kolízneho opatrovníka - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý informovala o skutočnosti, že navrhovateľ jej bráni v kontakte s deťmi a zámerne sa snaží mať ich len u seba, aby dosiahol zmenu súdneho rozhodnutia a zverenie detí do jeho výlučnej starostlivosti. Rovnako navštívila a informovala aj centrum „... Tiež nie je pravda, že deti u nej nemajú zabezpečené ani základné podmienky na bývanie. Býva v priestrannom nájomnom byte, kde riadne a pravidelne uhrádza nájomné i platby za plnenia spojené s užívaním bytu, tiež pravidelne nakupuje, varí a byt udržiava v poriadku a v čistote, o čom nie je problém sa presvedčiť. Zároveň uviedla to, že je riadne zamestnaná a teda má určitý, pravidelne sa opakujúci príjem a v práci sú s ňou spokojní. Keď bola mal. dcéra A.Í. u

nej, dosahovala oveľa lepšie výsledky v škole, pretože mala na prípravu do školy klud a pomáhala jej s učením a úlohami, zatiaľ čo u navrhovateľa bývala často a to aj večer sama a škola bola úplne na nej samej. Podľa toho, čo sa s dcérou rozprávala, dcéra chcela by bývať s ňou, nakoľko majú spolu pekný vzťah. Vôbec sa nezakladá na pravde, že by dcéra s ňou odmietala bývať. Uviedla, že je pravda, že poberá prídavky na deti aj daňový bonus, ale súhlasila s tým, aby jeden mal prídavky a druhý poberal daňový bonus. Čo sa týka vzťahu so synom X., je si vedomá, že chlapec je v citlivom pubertálnom veku a potrebuje mužský vzor. Navrhovateľ tvrdil, že synovi zaplatil 1000,-€ na jeho štúdium, čo nie je pravda, nakoľko môže preukázať, že 500,-€ X. na školu prispela ona. Uviedla, že deti potrebujú starostlivosť a výchovu oboch rodičov a preto považuje striedavú starostlivosť za dobré a správne riešenie a preto žiadala súd, aby návrh navrhovateľa zamietol a ponechal striedavú starostlivosť v platnosti. K podanému návrhu pripojila výpisy z účtu o realizovaní úhrad, rozhodnutie Mesta Č. o poplatku za odpady.

6. Kolízny opatrovník v podanej správe zo dňa 4.1.2022 uviedol, že matka T. P., naďalej býva na adrese Č., H. XXXX/XX v nájomnom 3- izbovom byte, zariadenie bytu a detskej izby je pôvodné. Hygiena domácnosti zachovaná. V čase šetrenia bola matka doma, maloletá ešte spala. Pri pohovore matka uviedla, že pracuje v bufete X. t.č. je práceneschopná, príjem uviedla cca 520 Eur, je poberateľka ČID vo výške 170,- Eur, prídavku na deti vo výške 50,- Eur. Uviedla, že daňový bonus poberá otec, on však túto skutočnosť poprel. Náklady uhrádza za nájomné vo výške 196,- Eur, energie 45,- Eur, internet a Mágio 80,- Eur, poisťka ročná 335,- Eur. Vyjadrila sa, že je pomerne zdravá, iba bežné ochorenia, alkoholické nápoje už nepožíva. Rozsudkom súdu boli deti zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Vyjadrila sa, že asi 2 mesiace ju deti po rozvoze navštevovali a potom prestali, bola s deťmi len v telefonickom kontakte. Koncom novembra 2021 a začiatkom decembra bola maloletá A. a u nej asi tri týždne. Od 10.12.2021 je takmer stále u nej, tvrdila, že maloletá chce zostať pri nej aj počas Vianoc. Uviedla, že rozhodnutie syna X. akceptuje, ale so zverením mal. A. do starostlivosti otca nesúhlasí. Otec P. P. po rozvoze sa odsťahoval do prenajatého 3- izbového bytu na adrese Q. XXX/X. Byt je vkusne zariadený novým nábytkom, deti majú zariadenú svoju izbu písacím stolíkom, skriňami a dvoma posteľami. Brat uviedol, že tam spáva so sestrou. Hygiena domácnosti je na dobrej úrovni. Príjem: otec je poberateľom ČID vo výške 228,- Eur, je nútený si privyrábať mesačne od 400,- Eur, finančne mu vypomáha stará matka a sestra, nepoberá daňový bonus, ani prídavky, uviedol, že matka maloletých detí mu zaslala naposledy 200,- Eur štátny príspevok, ktorý bol určený deťom. Náklady má na nájomné 380,- Eur, telefón a internet 35,- Eur, úver 80,- Eur, poisťky po 20,- Eur mesačne, náklady na maloletého X. a A. uvedie otec podrobne na súdnom pojednávaní, má vedomosť, že matka zakúpila oblečenie pre mal. A., ktoré používa, iba keď je pri nej. Vyjadril sa, že matka sa nepodieľala na nákladoch pri zakúpení školských potrieb, školného pre deti, matka však tvrdí opak. Rozsudok súdu 12P/23/2020 zo dňa 04.03.2021 vo veci striedavej starostlivosti od právoplatnosti nebol dodržiavaný, mal. deti odmietali navštevovať matku v jej domácnosti. PTC Z. potvrdila spoluprácu s matkou za účelom pomoci zlepšenia vzťahov matky s deťmi. Úrad v rámci šetrenia návrhu otca realizoval stretnutie detí s psychológom úradu, uskutočnil pohovor s deťmi a rodičmi, prešetril bytové podmienky. Maloletý X. navštevuje sÚ. Q. Š.A. V. X., H. H. H. T. F., jedná sa o 4-ročné štúdium s maturitou. Maloletý sa vyjadril, že je v škole maximálne spokojný, má sa dobre, v škole má dobrý kolektív, učí sa výborne, počas týždňa býva na internáte. Uviedol, že všetky náklady na školu mu platí otec, chce byť zverený otcovi. Názor sestry bude akceptovať, avšak chce, aby sa cez víkend spolu stretávali u otca, majú spolu pekný vzťah. Mal. A. navštevuje 7. J.A. I. Č., J., v prospechu je slabšia. Vyjadrila sa, že od marca 2021 k mame nechodila, stretávali sa náhodne, alebo v meste, prípadne si telefonovali. Uviedla, že od 12/2021 býva u mamy, má sa dobre, stará sa o ňu dobre, potvrdila, že rodičia jej do rozhodnutia, ku komu chce ísť, nezasahujú. Rozhodla sa, že by chcela byť u mamy, ale príjme aj rozhodnutie byť zverená otcovi. V rámci šetrenia bola vykonaná konzultácia detí s psychológom úradu. Mal. X. sa podľa vyjadrenia vysporiadava s rodinnou situáciou. V tomto období zostáva u otca, lebo sa tak rozhodol, u otca má lepšie zabezpečené svoje potreby. S mamou je v telefonickom kontakte, vzájomne komunikujú, nemajú nedorozumenia z toho dôvodu, že sa rozhodol zostať u otca. Maloletá A. sa ťažšie vyrovnáva so zmenou po rozvoze rodičov, pozorované sú prejavy intrapsychickej záťaže, ak by sa mala rozhodnúť pre jedného rodiča v rozdelenej rodine. Samostatne sa vyjadruje: „ ak by súd rozhodol, že súrodencov súd nerozdelí, tak by súhlasila bývať s otcom. S bratom chce udržiavať blízke súrodenecké puto, ale tiež by súhlasila aj s možnosťou byť u mamy a otca by navštevovala.“ ÚPSVR Čadca, oddelenie SPOD a SK šetrením nezistil, že by po stránke materiálnej deťom nebola poskytovaná dobrá starostlivosť. Deti boli zverené do striedavej starostlivosti rodičov, ktorá nebola doposiaľ vykonávaná z dôvodu, že deti odmietali ísť k matke. V súčasnej dobe sa u maloletej A. upravuje vzťah s matkou. Mal. X. študuje, počas týždňa býva na internáte a počas víkendov sa zdržiava u otca. Vyjadril svoj názor, že

chce byť zverený otcovi, so sestrou má pekný vzťah. Na základe uvedených skutočností mal úrad za to, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca a u maloletej aby bola ponechaná striedavá starostlivosť, aby mala kontakt na oboch rodičov a mohla sa počas víkendov stretávať s bratom.

7. Súd vo veci nariadil pojednávania, na ktorých vypočul oboch rodičov, zistil stanoviská zástupcov rodičov ako i kolízneho opatrovníka a vykonal dokazovanie postupom podľa § 204 CSP, pričom mal za preukázaný tento skutkový a právny stav:

8. Právny zástupca otca poukazoval na to, že striedavá starostlivosť bola realizovaná mesiac po rozvode manželstva. Následne obe deti odišli k otcovi a odmietli chodiť k matke. Od podania návrhu však došlo k zmene a dcéra sa vrátila k matke. Majú však informácie o zhoršení výsledkov v škole u dcéry, dcéra mala dištančné vzdelávanie, mamu oklamala, do školy nenastúpila, javilo sa im vhodnejšie, aby maloletá zostala teda v striedavej starostlivosti, aby mohol na výchovu dcéry dozerať aj otec. Právny zástupca poukázal na to, že maloletá sa správa k otcovi drzo, túla sa, nepripravuje sa do školy, mal zato, že u matky nie je vhodný režim pre dieťa ako u otca. Po vykonanom dokazovaní súhlasil s ponechaním striedavej starostlivosti u maloletej a so zverením mal. X. do starostlivosti otca ako i s výškou výživného oznámenú súdom v rámci predbežného právneho posúdenia.

9. Splnomocnená zástupkyňa matky poukazovala na to, že deti majú oboch rodičov. Dcéra potrebuje ešte matku, chce byť v jej starostlivosti a oni toto rešpektujú. Matka má riadny príjem a je zamestnaná, nie je preto dôvod, aby bolo menené výchovné prostredie. Navrhovala preto maloletú zveriť matke a syna otcovi.

10. Otec na podanom návrhu zotrval, deti chcel do svojej výlučnej starostlivosti. Poukazoval na problémy matky detí s alkoholom, kedy matka mu telefonovala a hľadala dcéru, pričom dcéra bola u nej a spala vo vedľajšej izbe. K svojim pomeroch uviedol, že je rozvozca pizze, maloletá bola počas januára u neho dva týždne. So synom nemá žiadne problémy.

11. Matka poprela problémy s alkoholom, poukazovala na alkohol u otca, kedy otcovi dovedla deti a on bol pod vplyvom alkoholu. Dcéra prišla k nej v novembri, prepadávala z troch predmetov, otec sa jej nevenoval. Ona pracuje od 9:00 do 14:00 hodiny, čiže sa jej môže venovať. V januári už mala jednotky a dvojky. Na pojednávaní uviedla, že výpoveď ona nedala, dohodli sa so zamestnávateľom. Neskôr vo výpovedi potvrdila, že výpoveď dala v septembri 2021 a je vo výpovednej lehote (pozn. súdu k januáru 2022). Uviedla, že o dcéru sa zaujíma aj o jej škole s učiteľom telefonuje. S priateľom nežije, ale prispieva jej tento v sume 400,- až 500,- € mesačne. Chcela dcéru do výlučnej starostlivosti a syn nech je vo výlučnej starostlivosti otca.

12. Súd vypočul i maloleté deti s prihliadnutím k ich veku a vyspelosti, pričom obe deti najmä syn chcel zostať bývať pri otcovi. Dcéra pri matke, nakoľko k nej odišla, lebo si uvedomila, že mama zostala sama a nikto s ňou nebol. V danom prípade súd však musel po vylúčení detí konštatovať, že obe deti odišli od matky z dôvodu nedôvery a pre jej požívanie alkoholu po rozvode manželstva.

13. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie postupom podľa § 204 CSP a oboznámil dôkazy a to čl. 18 lustráciu v Sociálnej poisťovni na matku, kde matka bola naposledy evidovaná ku dňu 12.10.2021 ako zamestnanec u U. A., kde mala posledný brutto príjem 637,93 Eur a poberala invalidný dôchodok 170,80 Eur, čl. 20-21 spisu, je to lustrácia v Sociálnej poisťovni na otca, kde naposledy bol otec zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti od 1.8.2021 v spoločnosti C. C., kde mal vymeriavací základ naposledy v mesiaci september 2021 v sume 143,20 Eur, čl. 35 súdneho spisu pracovná zmluva matky u U. A., kde bola zamestnaná na dobu neurčitú, dohodnutú mzdu mala 580,- Eur mesačne, čl. 36 výpoveď matky z pracovného pomeru zo dňa 30.9.2021, čl. 37 rekapitulácia mzdového príjmu za obdobie od mesiaca januára do novembra 2021 u matky, kde čistý príjem mala za rozhodné obdobie 4.854,52 Eur, v tomto období bola aj PN 14,44 Eur a náhrada 74,13 Eur, čl. 38 potvrdenie o príjme, ktoré súd oboznamoval, čl. 40 správa z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o otcovi, ktorý nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, nie je ani vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, čl. 43 doplnenie dokladov vo vzťahu k príjmu, čl. 62 správa z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 4.1.2022, správu od F. U., rovnako tak aj dohodu o pracovnej činnosti matky u E. O., ktorá je zo dňa 22.3.2022, je na dobu určitú, teda na dobu do 28.2.2023, pracovná doba je päť hodín týždenne a za cenu 3,80 Eur/hodina. Podľa lekárskej správy F. U. matka uvádzala, že sa cíti dobre, užíva lieky, psychické problémy nemá.

Dcéra je pri nej, s alkoholom problémy nemá, pracuje a je spokojná pozn. súdu správa z 28.4.2022). Vedomie je lucídne, orientovaná správne vo všetkých kvalitách, kontakt adekvátny, bez psychotickej symptomatológie, v ladení stabilizácia, emočné prejavy verbálne prilihavé, medikáciu toleruje, terapia iba elektronicky, je uvedený jeden liek, je to C.. Súd oboznámil správu zo Sociálnej poisťovne čl. 85 a 86, v ktorej oznámila poberanie dávok zo strany matky, teda tie, ktoré boli vyplácané, T. P. bola vyplácaná dávka nemocenského v januári 116,50 Eur, vo februári 296,50 Eur, v decembri 321,60 Eur, v januári 2022 339,50 Eur a vo februári 2022 v sume 306,70 Eur. Podľa správy od U. A. táto oznámila, že T. P. bola u nich zamestnaná do 31.11.2021 ako pomocná sila v kuchyni so mzdou v roku 2020 580,- Eur, v roku 2021 623,- Eur. Počas trvania tohto pracovného pomeru nezaznamenali žiadne porušenie zákonníka, ani žiadne problémy s alkoholom u matky. Zo správy zo I. Š. J. Č.. XXXX, ktorá bola súdu doručená včerajšieho dňa 2.5.2022 vyplýva, že žiačka A. P. do školy chodí pravidelne, v prvom polroku školského roka vymeškala šesť vyučovacích hodín, ktoré sú ospravedlnené, v druhom polroku vymeškala 29 vyučovacích hodín, ktoré sú taktiež ospravedlnené. Vyučovacie výsledky sú dobré, žiačka je tichej povahy, skôr introvertka, v kolektíve má kamarátky, je slušná, do školy chodí upravená, čisto oblečená. Správanie je v súlade so školským poriadkom, rodičia sa zaujímajú o výchovno-vzdelávacie výsledky svojej dcéry. Predmetnú správu vypracoval učiteľ F.. X. I..

14. Súd oboznámil na pojednávaní zo spisu vedeného pod sp. zn. 12P/23/2020 rozsudok Okresného súdu Čadca č. konania 12P/23/2020-95, ktorý nadobudol právoplatnosť 26.3.2021 vo veci úpravy práv a povinností, kde boli maloleté deti X. a A. zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Zároveň obidvaja rodičia zastupujú maloleté deti počas striedavej starostlivosti a výživné obom rodičom určené počas tejto striedavej starostlivosti nebolo.

15. Na výsledky dokazovania vykonaného na pojednávaní aplikoval ustanovenia zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon o rodine“) - konkrétne ustanovenia §§ 62 a nasl. Zákona o rodine, upravujúcimi výživovaciú povinnosť rodičov k deťom, v spojení so spoločnými ustanoveniami §§ 75 ods. 1 a nasl. Zákona o rodine, vychádzajúc z pomerov zistených za rozhodné obdobie uplatneného nároku v čase rozhodnutia a zisťujúc ich porovnaním s pomermi v čase posledného predchádzajúceho cit. rozhodnutia súdu o výživnom i s prihliadnutím na všeobecný vývoj životných nákladov, či došlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu posledného právoplatného rozhodnutia ktorým bolo rozhodnutie o schválení rodičovskej dohody o striedavej starostlivosti rodičov u maloletých detí, ktorá bola schválená v rámci rozvodového konania na čas po rozvode manželstva (§ 78 ods.1, ods. 3 Zákona o rodine), posudzujúc na základe účastníkmi predložených a súdom zabezpečených listinných dôkazov a správ, vrátane vyjadrenia súdom ustanoveného kolízneho opatrovníka vyjadrenia oboch rodičov o ich pomeroch a pomeroch maloletých detí, vyjadrenia detí v prospech a so zreteľom na najlepší záujem oboch maloletých detí.

16. Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia súdu ktorým v tomto prípade je rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 12P/23/2020-95 zo dňa 4.3.2021, ktorým rozhodol o úprave práv a povinností k deťom / o striedavej starostlivosti rodičov je v zmysle cit. ust. § 78 ods.1, ods.3 Zákona o rodine preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia, ktorá jeho zmenu odôvodňuje a to nielen čo do úpravy styku ale i do výživného, pričom v konaní o výživnom na maloleté deti vždy pritom prihliadajúc na medzinárodnými dohovormi, Ústavou Slovenskej republiky a Zákonom o rodine chránený a preferovaný najlepší záujem oprávneného maloletého dieťaťa. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne (najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých vychádzal súd v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu, na základe objektívnych i subjektívnych okolností na strane všetkých zainteresovaných účastníkov, tzn. tak na strane oprávnených maloletých detí, ako aj na strane oboch rodičov ako povinných, s prihliadnutím i na vývoj životných nákladov. I keď Zákon o rodine takto výslovne v cit. ust. § 78 ods.1 zmenu pomerov ako hmotnoprávny predpoklad zákonom pripustenej zmeny právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom nedefinuje, nepochybne na druhej strane i z hľadiska právnej istoty založenej právoplatným rozhodnutím súdu (k tomu napr. rozhodnutie publikované vo vtedajšej Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov pod č. R 2/1974) nemôže ísť o akúkoľvek zmenu okolností majúcich vplyv na posúdenie osobných a majetkových pomerov účastníkov, ale naopak musí ísť o takú zmenu, ktorá je závažnejšieho a trvalejšieho rázu a ktorú možno preto podľa názoru súdu charakterizovať ako kvalifikovanú alebo podstatnú zmenu pomerov.

17. Podľa § 121 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. V rámci vyjadrenia oboch rodičov vo vzťahu k maloletému synovi X. bolo preukázané, že obaja zhodne potvrdili, že je v najlepšom záujme dieťaťa (matka toto akceptovala), aby zostal v starostlivosti otca, u ktorého je fakticky od mesiaca máj 2021 a ktorý mu zabezpečuje všetku starostlivosť. Striedavá starostlivosť u oboch detí fakticky nebola vykonávaná a to z dôvodov na strane matky. Obe deti tak syn ako i dcéra odišli pre správanie matky k otcovi. Syn sa k matke odmietol vrátiť z dôvodu straty dôvery ako i to, že u otca mal vytvorené lepšie podmienky. V rámci pojednávania však bolo preukázané, že matku navštevuje a ich vzťah je možné za snahy oboch strán stabilizovať. Súd na podklade zhodného stanoviska oboch rodičov ako i kolízneho opatrovníka a jednoznačne prezentovaného stanoviska maloletého X. za súčasnej situácie v rodine zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, u ktorého neboli zistené žiadne nedostatky, navyše ide o dieťa vo veku takmer 17 rokov. Súd v rámci porovnania pomerov mal preukázané, že obaja rodičia naďalej sú invalidní dôchodcovia, otec poberá invalidný dôchodok 228,20 € a je zamestnaný, má príjem za rozvod pizze v spoločnosti C. C. s.r.o. v sume 500,- €. Z tohto príjmu hradí náklady nielen sebe, ale i maloletým deťom, najmä aktuálne v čase rozhodovania synovi a to nielen z titulu internátu, školného, cestovného ale i vreckové, potreby bežnej hygieny, oblečenia, obuvi a podobne. Matka je invalidná dôchodkyňa, jej príjem je 170,80 €, v čase rozhodovania súdu bola nezamestnaná, zamestnala sa na dohodu s pracovným časom 5 hodín týždenne a za 3€/hodinu. V rámci jej príjmu jej vypomáha jej priateľ, ktorý jej prispieva od 400,- do 500,- € mesačne podľa jej potreby. Podľa vyjadrenia maloletej A. priateľ matky býva s nimi na víkendy, keď príde z práce. U matky v danom prípade bolo preukázané, že dala výpoveď zo zamestnania (opakovane klamala na pojednávaní), čo bolo preukázané jej písomnou výpoveďou. I na pojednávaní uviedla, že je zamestnaná, hoc preukázateľne poberala dávky počas práceneschopnosti, na ktorú nastúpila potom, čo dala výpoveď. Toto jej konanie je možné jednoznačne považovať za také, kedy sa bez dôvodu vzdala možnosti mať vyšší príjem (§ 75 ods. 1 ZoR) a súd v rámci rozhodovania vychádzal z príjmu, ktorý pôvodne dosahovala matka a to u U. A. cca 510,- € mesačne (podľa potvrdenia č.l. 38). Možnostiam matky, pokiaľ súd rozhodol o zverení syna X. do starostlivosti otca potom pri jej príjme a výdavkoch, ktoré má, zodpovedá i suma výživného, ktorú súd určil v čiastke 110,- € mesačne počnúc od podania návrhu otca. Tak ako žiadal otec výživné na syna 250,- €, toto ku dňu rozhodnutia nebolo v možnostiach matky.

19. Pokiaľ matke vzniklo zameškané výživné na syna X., toto súd vyčíslil za obdobie od podania návrhu otca t.j. od 12.10.2021 do dňa rozhodovania 3.5.2022 v celkovej sume 837,42 €, ktoré súd povolil matke splatiť v mesačných splátkach po 20,- € splatných spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok. V danom prípade súd matke nezapočítaval do výživného žiadnu čiastku, nakoľko nebolo preukázané hradenie výživného v rozhodnom období od októbra 2021. Pokiaľ matka prispela synovi, bolo to z titulu jeho sviatku/narodenín a školy, avšak pred týmto obdobím.

20. Podľa § 28 ods. 2 rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia a preto obidvaja rodičia sú oprávnení a povinní svoje maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, samozrejme, pokiaľ tieto rodičovské práva a povinnosti neboli rozhodnutím súdu obmedzené alebo pokiaľ súd rodičov týchto práv a povinností nepozbavil alebo ich výkon nepozastavil. Čo sa týka maloletej A., otec žiadal súd dcéru zveriť do výlučnej starostlivosti, toto bolo to v čase podania návrhu k mesiacu október 2021, kedy dcéra fakticky u neho žila po odchode od matky. Po podaní návrhu sa maloletá A. v novembri 2021 vrátila k matke (bez rešpektu čo do rozhodnutia súdu o striedavej starostlivosti), tak ako uviedla na pojednávaní z dôvodu, že mama zostala sama. Súd nemal preukázané zanedbávanie školskej dochádzky u dieťaťa ku dňu rozhodovania. Podľa vyjadrenia opatrovníka je v záujme maloletej, aby zostala u nej zachovaná striedavá starostlivosť oboch rodičov. Súd pri rozhodovaní o zmene, tak ako navrhoval otec, prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby (k rodičom, súrodencovi, priateľom, prostrediu a pod.) a vývinové potreby (vek, školské, zdravotné, záujmové potreby a pod.), stabilitu výchovného prostredia (životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod.). Obe maloleté deti zhodne potvrdili problémy u matky s alkoholom, v dôsledku čoho od nej odišli a týmto ich matka sklamala, aj keď matka toto popierala. Syn uvádzal, že by bolo najlepšie, aby sestra bývala s nimi, nakoľko začala klamať tak ako mama. Sklon ku klamstvu u matky bol súdu preukázaný v rámci jej vyjadrení na pojednávaní (pracuje, nedala výpoveď a pod.). Matka predložila potvrdenie

od F. U., že abstínuje, cíti sa dobre, problémy s alkoholom nemá. Poukazovala na problémy otca s alkoholom, čo však zostalo iba v rovine tvrdení bez dôkazu. V tomto smere súd poukazuje na situáciu, ktorú opisovala samotná matka, že mala deti dať otcovi, ktorý bol výrazne pod vplyvom alkoholu, čím by fakticky ona sama svojím konaním deti ohrozila. O požívaní alkoholu u matky minimálne v roku 2021 bolo bezpochyby preukázané z výpovedí detí, pre jej správanie, klamanie deti odišli od nej a nerealizovala sa striedavá starostlivosť. V danom prípade podľa písomného vyjadrenia chcela ponechať u detí striedavú starostlivosť, v rámci vyjadrenia na pojednávaní chcela dieťa zveriť do výlučnej starostlivosti. V tomto smere však súd nemal preukázané dôvody, pre ktoré by u maloletej nemohla byť striedavá starostlivosť zostať zachovaná v zmysle poslednej uzatvorenej rodičovskej dohody. Súd s prihliadnutím ku krátkemu časovému obdobiu nemal za preukázané, že by nastali dôvody pre zmenu výchovného prostredia u dcéry tak, aby ju súd výlučne zveril do starostlivosti otca. Tak ako uviedla splnomocnená zástupkyňa matky a zhodne obaja rodičia, dieťa má dvoch rodičov a pokiaľ sa otec chce podieľať na výchove dcéry, dozrieť nad plnením povinností a to nielen tých, ktoré súvisia so školskou dochádzkou, súd má zato, že toto nie je v rozpore so záujmami maloletej A. a najmä súd takýmto spôsobom prispeje k upevneniu vzťahov k bratovi, pričom preukázateľne aj v rámci ich výpovedí bolo zistené, že súrodenci sú na seba naviazaní a čas strávený v spoločnej domácnosti u otca im pomôže upevniť ich vzájomný vzťah, pričom takýmto spôsobom bude zabezpečená o maloletú Kristínu starostlivosť najlepšie. Súd tak mal splnené hmotnoprávne podmienky pre skutočnú realizáciu striedavej starostlivosti a to spôsobilosť oboch rodičov vychovávať dieťa, záujem oboch rodičov o osobnú starostlivosť, to, že striedavá starostlivosť je v záujme dieťaťa, obaja rodičia pokiaľ prestanú riešiť svoje problémy/krivdy súvisiace s rozvodom a dokážu zabezpečiť pre maloletú stabilné prostredie, pričom maloletá nebude vytrhávaná z jej prostredia, nakoľko rodičia žijú v minimálnej vzdialenosti od seba. Súd preto návrh otca na zverenie maloletej A. do výlučnej starostlivosti zamietol.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP, nakoľko nezistil dôvody pre aplikáciu iného zákonného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak účastník konania nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže druhý účastník konania podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (§ 120 ods. 3 CMP); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Odvolanie podľa § 62 ods. 1 CMP možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.